

Voor de zomer eerste veebedrijven met doelvoorschrift emissie

<https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2024/02/29/voor-de-zomer-eerste-veebedrijven-met-doelvoorschrift-emissie>

Nieuws Pluimvee **John Lamers** 29 feb 2024 om 13:16uur

Voor de zomer starten de eerste bedrijven met vergunningen op basis van doelvoorschriften voor de emissies. Dat stelde projectmanager Jan Workamp van AviConsult woensdag tijdens het Kennisevent Emissiereductie met toekomst in het Gelderse Barneveld. **Emissiereductie op basis van doelvoorschriften moet de toekomst worden voor alle diersoorten in gesloten stallen.**

© Marcel Berendsen

Welke bedrijven dat zijn, kon Workamp nog niet zeggen aan het einde van de door het Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouder en Agrio georganiseerde bijeenkomst. Wel is duidelijk dat deze eerste pilotbedrijven moeten aantonen dat doelvoorschriften en realtime emissiemetingen werken en dat deze moeten leiden tot de definitieve invoering van doelvoorschriften als basis voor de vergunningverlening.

Dat zal hard nodig zijn, want de innovatie bij het aanpakken van de emissies ligt vrijwel stil. Reden is vooral de juridische onzekerheid. Natuurvergunningen op basis van de RAV-systematiek blijken niet voldoende, omdat die werken met gemiddelden en voor het verkrijgen van een natuurvergunning moet er zekerheid zijn over de uitstoot.

Een gemiddelde geeft die zekerheid niet waardoor er al meerdere stalsystemen onderuit zijn gegaan bij de rechter. Wel heeft de Raad van State vorige week gesteld dat er geen reden is om te twijfelen aan de uitstoot door dit luchtwas systeem op een pluimveestal, omdat dit systeem in het rapport van het Centraal Bureau voor de Statistiek niet was doorgerekend. Bovendien waren er geen gegevens bekend over de hoeveelheid stikstof in het waswater, waardoor er volgens de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State geen conclusies uit kunnen worden getrokken.

Duidelijkheid nodig

Op de vraag welke grenzen er komen voor de emissies vanuit stallen, kwam geen antwoord. Voorzitter Kees de Jong van de vakgroep Pluimveehouderij LTO/NOP vroeg om die duidelijkheid, zodat pluimveehouders en andere veehouders aan de slag kunnen en er weer beweging komt. 'Nu ligt alles stil en worden er dus ook geen emissies gereduceerd. Bang zijn dat een emissiereductie aan de ene kant zorgt voor uitbreiding aan de andere kant hoeft niemand te zijn. Daar zijn voldoende mechanismen voor die dit voorkomen en dat zal dan ook zeker niet gebeuren', benadrukte hij.

'Voor de gesloten stalsystemen zal het zo zijn dat bij de overschakeling naar doelvoorschriften de emissies door een onafhankelijke partij worden gemeten om zo een goede juridische borging te krijgen', stelde onderzoeker Albert Winkel van Wageningen University & Research. 'Dat meten kan op basis van een abonnementsysteem. De veehouder krijgt dan voortdurend inzicht in de emissie, zodat bijsturen haalbaar is. Het bevoegd gezag krijgt ter controle af en toe inzicht in de emissie over een bepaalde termijn.'

De emissies die in de doelvoorschriften komen, gaan gelden voor ammoniak en methaan. Doel is dat de emissies voor 80 procent van de tijd, dat wil zeggen 19 van de 24 uur per dag en meer dan 292 dagen per jaar, bekend zijn.

Werken met glijdende schaal

Het zal volgens Winkel niet zo zijn dat een bedrijf met een piek in de emissie daardoor direct in de problemen komt. Hij voorziet dat er wordt gewerkt met lange termijnen, bijvoorbeeld een glijdende schaal van drie jaar. 'Als het doelvoorschrift in een jaar is overschreden, dan is er nog voldoende tijd om de emissie in de jaren daarna bij te sturen. Dat is een van de voordelen. De veehouder krijgt voortdurend inzicht en kan bijsturen. Daarnaast hoeft een veehouder er niet voor te vrezen dat hij de vergunning verliest. Het werken met doelvoorschriften en emissie meten zorgt ervoor dat de leefomgeving met zekerheid verbetert.'

Voor open stallen voor melkvee en geiten bijvoorbeeld is het systeem van emissiemeting niet haalbaar. Daar moet in worden gewerkt met bedrijfsemissiemodellen met geschatte emissies op basis van meerdere bedrijfsspecifieke gegevens, zoals de KringloopWijzer en Snelstal. Dat laatste is een rekenmodel voor de uitstoot van melkveestallen, dat momenteel wordt verbeterd met hulp van werkelijke metingen in Nederland en Duitsland. In het **bedrijfsemissiemodel wordt ook de uitstoot van de mestopslag en vanuit de weide meegenomen**. Mogelijk komt zo'n emissiemodel er ook voor de akkerbouw.

Voeding en management

Ook hier in het bedrijfsemissiemodel zou de melkveehouder opties moeten krijgen om bij te sturen, al heeft hij dan geen realtime informatie over de emissies. Naast emissiereducerende staltechnieken zullen ook voeding en management onderdeel zijn van het verlagen van de emissies.

Sensoren die de uitstoot kunnen meten, worden al getest voor rundvee op proefbedrijf De Marke in het Gelderse Hengelo, voor varkens bij De Hoeve in het Brabantse Valkenswaard en voor pluimvee bij leghennenbedrijf Verbeek in het Brabantse Steenbergen.

Uitstoot meten

Verder lopen er diverse projecten die de uitstoot in bestaande reguliere stallen meten. De metingen in vleesvarkensstallen zijn afgerond. Daaruit bleek dat de ammoniakuitstoot varieerde van 1,5 tot 4 kilo in de ogenschijnlijk vergelijkbare stallen, vertelde onderzoeker Marien Korevaar van Wageningen University & Research. Ook de metingen in stallen met witvleeskalveren zijn afgerond, maar nog uitgewerkt.

Metingen in stallen met leghennen en rosékalveren zijn begonnen. Dat gaat ook gebeuren in stallen met reguliere vleeskuikens en geiten, waarvoor nog bedrijven worden gezocht. In een ander project gaan ook metingen in Beter leven-stallen voor vleeskuikens plaatsvinden.